

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu II Wydział Cywilny Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący SSO Małgorzata Radomska-Stęplewska (spr.)

Sędziowie SO Krzysztof Dziedzic

SR del. Sylwester Książdz

Protokolant Prot. sąd. Wioletta Koberstein

po rozpoznaniu w dniu 17 stycznia 2014 r., w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa P. I.

przeciwko D. I.

o obniżenie alimentów

na skutek apelacji wniesionej przez pozwaną

od wyroku Sądu Rejonowego w Pile

z dnia 6 czerwca 2013 r.

sygn. akt III RC 173/13

zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1. w ten sposób, że oddala powództwo wobec pozwanej D. I..

/-/ K. Dziedzic/-/ M. Radomska - Stęplewska/-/ S. Książdz

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 11.03.2013 roku powód P. I. wniósł o obniżenie alimentów świadczonych na rzecz córek – pełnoletniej D. I. z 350zł na 200zł oraz na rzecz małoletniej O. I. z 350zł na 250zł. Nadto powód wniósł o zasądzenie od pozwanej kosztów procesu i nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, iż ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w Pile ustalająca wysokość alimentów jest niemożliwa do realizacji, bowiem 22.03.2013r. w związku z likwidacją firmy, pracodawca wręczył mu wypowiedzenie. Powód stwierdził, że kwota jaką otrzymuje z tytułu zasiłku chorobowego (brutto 1.280 zł) , a także kwota jaką będzie otrzymywał z tytułu zasiłku dla bezrobotnych nie wystarczy na pokrycie alimentów.

Na rozprawie, przedstawicielka ustawowa małoletniej O. I., W. I. oraz D. I. wniosły o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu W. I. podała, iż jej sytuacja materialna od momentu ugody ustalającej wysokość alimentów na córkę O. I. uległa znacznemu pogorszeniu, albowiem utraciła zasiłek , który otrzymywała. D. I. podała z kolei, że z uwagi na egzaminy na studiach dziennych musiała zrezygnować z pracy.

Na rozprawie powód podniósł, iż może płacić łącznie tytułem alimentów na obie córki kwotę 500zł. miesięcznie.

Wyrokiem z dnia 6 czerwca 2013 r. Sąd Rejonowy w Pile:

1. obniżył z dniem 6.06.2013 r. alimenty obciążające powoda P. I. na rzecz D. I. ustalone w ugodzie zawartej przed Sądem Rejonowym w P. w dniu 3.01.2013 r. w sprawie III RC (...) z kwoty 350 zł miesięcznie na kwotę 200 zł miesięcznie, płatne na zasadach ustalonych w ww. ugodzie;
2. w pozostałym zakresie powództwo oddalił;
3. kosztami postępowania obciążył powoda w zakresie przez niego poniesionym.

Jako podstawę swego rozstrzygnięcia Sąd Rejonowy wskazał następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

Ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w P. w dniu 3 stycznia 2013r. P. I. zobowiązał się świadczyć na rzecz małoletniej O. I. podwyższoną rentę alimentacyjną w wysokości 350zł miesięcznie płatną do rąk matki W. I. do dnia 15 każdego miesiąca, w miejsce renty alimentacyjnej w wysokości 270zł ustalonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Pile z dnia 24 listopada 2008r. w sprawie III RC (...). Nadto P. I. zobowiązał się świadczyć na rzecz pełnoletniej córki D. I. podwyższoną rentę alimentacyjną w wysokości 350zł miesięcznie do dnia 15 każdego miesiąca w miejsce renty alimentacyjnej w wysokości 300zł ustalonej w wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 10 lipca 2007r. w sprawie XIV C (...).

W dacie ugody sądowej małoletnia powódka O. I. uczęszczała do II klasy gimnazjum, wraz z matką mieszkała u dziadków, D. I. natomiast studiowała stacjonarnie – studia drugiego stopnia (...) na Uniwersytecie Ekonomicznym w P., na pierwszym roku – studia trwają 2 lata - otrzymywała stypendium socjalne w kwocie 580 złotych, przy czym mieszkała na stacji w P. uiszczając opłaty po 500 złotych miesięcznie. Powód P. I. z tytułu zatrudnienia w firmie (...) otrzymywał miesięcznie kwotę 1181,48zł netto. Matka O. I. D. W. I. nie pracowała, miała przyznany zasiłek od 21.11.2012 r przez 3 miesiące 794,20 zł brutto, a w kolejnych miesiącach 623,60 brutto.

Z powodu likwidacji firmy (...) 22 lutego 2013r. rozwiązano z powodem umowę o pracę za wypowiedzeniem, którego termin upłynął 9 marca 2013r. Obecnie powód przebywa na zwolnieniu lekarskim i otrzymuje zasiłek chorobowy w kwocie 754,50 zł miesięcznie. Powód obecnie zamieszkuje z konkubiną w należącym do niej mieszkaniu. Koszt utrzymania mieszkania to około 800zł, przy czym powód partycypuje w części tj. co do kwoty 250 złotych. Wraz z powodem i jego konkubiną zamieszkuje troje dzieci konkubiny, z których jedno jest pełnoletnie i pracuje. Powód z uwagi na konflikt z W. I. ogranicza się jedynie do płacenia alimentów (wcześniej przekazywał warzywa, czy środki czystości). Powód porusza się samochodem V. (...), 20 letnim, który należy do jego brata i konkubiny.

Małoletnia O. I. zamieszkuje wraz z dziadkami. Matka pozwanych W. I. do 20 maja 2013r. pobierała zasiłek z Powiatowego Urzędu Pracy w kwocie 500zł. Aktualnie nie posiada żadnych dochodów, poza świadczeniem 106zł zasiłku rodzinnego na małoletnią O.. Od listopada 2012r. toczy się sprawa o przyznanie W. I. renty. W. I. cierpi na fibromialgię, komisja lekarska uznała jednak, iż jest ona zdolna do pracy. W. I. zamieszkuje w kawalerce, której nie wynajmuje, bowiem jest to mieszkanie należące do (...). Pieniądze otrzymywane tytułem alimentów na małoletnią O. I., W. I. przekazuje dziadkom, z którymi małoletnia mieszka. O. I. zamieszkuje z dziadkami, z powodu częstych nieobecności W. I. spowodowanych wizytami w szpitalach i sanatoriach. Koszty utrzymania mieszkania w którym zamieszkuje O. I. wynoszą ok. 750zł (400zł czynsz, 200zł prąd i 150zł gaz). Wydatki związane z utrzymaniem małoletniej od ostatniej sprawy alimentacyjnej nie uległy znacznej zmianie, matka jednak zakupiła dziecku okulary (270 zł) i poniosła wydatek związany z połówkami.

D. I. studiuje w trybie stacjonarnym na pierwszym roku studiów magisterskich na kierunku zarządzanie inwestycjami i nieruchomościami, posiada wykształcenie wyższe licencjacie – posiada tytuł licencjata w zarządzaniu małymi i średnimi przedsiębiorstwami. Zajęcia na studiach odbywają się w poniedziałki, wtorki i środy. Od 8 marca 2013r. do 1 czerwca 2013r. D. I. zatrudniona była na podstawie umowy cywilnoprawnej, z tytułu czego otrzymywała

wynagrodzenie w kwocie 400zł (299zł netto), pobierała także stypendium uczelniane. Ostatnie stypendium otrzymała w czerwcu, a następne w październiku. Pozwana w trakcie postępowania nie pracowała z uwagi na czerwcową sesję egzaminacyjną i niemożność pogodzenia pracy z terminami egzaminów. Pozwana zamieszkuje w P. na stacji, miesięczny koszt wynajęcia pokoju wynosi 500zł. Wydatki związane z utrzymaniem pozwanej od ostatniej sprawy alimentacyjnej nie uległy zmianie.

Powyższe ustalenia Sąd Rejonowy oparł na zeznaniach stron i dowodach z dokumentów. Sąd dał wiarę zeznaniom przedstawicielki ustawowej małoletniej pozwanej O. I., albowiem były rzeczowe i nie zostały zakwestionowane przez drugą stronę, a wydatki jakie w zeznaniach przedstawiała matka pozwanej były realne. Sąd dał również wiarę twierdzeniom pozwanej D. I. co do uzyskiwanych dochodów, wykształcenia, opłat za stancję. Sąd nie miał również podstaw, aby odmówić prawdziwości twierdzeniom powoda, który fakt utraty pracy poparł dowodami w postaci dokumentacji pracowniczej.

Dokumenty zgromadzone w aktach sprawy nie budziły wątpliwości, co do ich autentyczności, jak i prawdziwości zawartych w nich informacji, nie były też kwestionowane przez strony, dlatego też Sąd uznał je za w pełni wiarygodny materiał dowodowy.

Również materiały zawarte w aktach sprawy Sądu Rejonowego w P. o sygn. III RC (...)Sąd uznał za wiarygodne, albowiem wydane na ich podstawie orzeczenie jest prawomocne. Dokumenty uwzględnione przy ustaleniach nie budziły wątpliwości Sądu co do ich prawdziwości, a wyrok Sądu Rejonowego w Pile korzysta z powagi rzeczy osądzonej.

Sąd Rejonowy zważył, że zgodnie z art. 138 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego można żądać zmiany wysokości świadczeń alimentacyjnych w razie zmiany okoliczności, od których wysokość tych świadczeń zależy. Przy czym chodzi tu o zmianę okoliczności w zakresie usprawiedliwionych potrzeb osoby uprawnionej lub możliwości zarobkowych i majątkowych osoby zobowiązanej (art. 135 § 1 k.r.o.). Zmiana stosunków odnosząca się do którejkolwiek z przesłanek, od których zależy wysokość alimentów musi być zmianą istotną, a wysokość alimentów odpowiadać musi zawsze wielkości usprawiedliwionych potrzeb osoby uprawnionej do alimentacji i możliwościom zarobkowym i majątkowym osoby do tego zobowiązanej. Obowiązek alimentacyjny względem dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie (art. 133 § 1 k.r.o.) spoczywa w równej mierze na obojgu rodzicach, jednak ten z rodziców, który czyni osobiste starania o utrzymanie i wychowanie dziecka właśnie przez te starania wykonuje swój obowiązek alimentacyjny, przy czym w zależności od sytuacji świadczy on w ten sposób alimenty w całości lub w części (art. 135 § 2 k.r.o.). Stosownie do art. 133 § 2 i 3 k.r.o. poza wypadkiem opisanym przepisem 133 § 1 k.r.o., do świadczeń uprawniony jest tylko ten, kto znajduje się w niedostatku, a rodzice dziecka pełnoletniego mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem niego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się. Pełnoletnie dziecko musi zatem wykazać, że nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie. Co do kryterium „samodzielnego utrzymania się” w odniesieniu do dzieci, które osiągnęły pełnoletność, należy brać pod uwagę, czy wykazują one chęć do dalszej nauki oraz czy ich zdolności i cechy charakteru pozwalają na jej kontynuowanie. Ustawodawca nie przyjął zatem koncepcji automatycznego wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego rodziców po uzyskaniu przez dziecko pełnoletności, ale stworzył rodzicom możliwość uchylenia się od ciężącego na nich obowiązku w przypadku zaistnienia wskazanych w komentowanym przepisie przesłanek..

Zawsze jednakże zgodnie 135 § 1 k. r. o. zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od

od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego, przy czym możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji nie należy utożsamiać z wysokością faktycznych zarobków, ale według tego, jakie dochody może osiągnąć zobowiązany do alimentowania przy założeniu, że dokłada wszelkich starań i wykorzystuje wszystkie swoje siły umysłowe i fizyczne.

W sprawie o obniżenie alimentów na stronie powodowej spoczywa zgodnie z art. 6 k.c. ciężar wykazania przesłanek obniżenia alimentów, a więc zmiany stosunków w zakresie i możliwości zarobkowych zobowiązanego przy uwzględnieniu potrzeb dziecka.

W przedmiotowej sprawie powód P. I. domagał się w pozwie obniżenia alimentów należnych małoletniej O. I. z kwoty 350zł do kwoty po 250 zł oraz D. I. z kwoty 350zł do 200zł miesięcznie, czyli do łącznej kwoty po 450 złotych miesięcznie, przy czym na rozprawie podniósł, że jest w stanie świadczyć łącznie po 500 złotych.

W niniejszym postępowaniu powód obowiązany był wykazać, że między datą ustalenia alimentów, a chwilą orzekania przez Sąd w niniejszym postępowaniu zaszła istotna zmiana stosunków po stronie jego możliwości zarobkowych lub po stronie potrzeb dzieci, przemawiająca za uwzględnieniem jego roszczenia i obniżenia kwoty alimentów.

Istotę żądania obniżenia alimentów na rzecz córek stanowiło twierdzenie pozwu, że powód nie może świadczyć tak wysokich alimentów tj. łącznie 700 złotych, gdyż obecnie jest osobą bezrobotną i utrzymuje się jedynie z zasiłku chorobowego.

Dokonując analizy zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd Rejonowy doszedł do wniosku, iż w istocie nastąpiła zmiana sytuacji materialnej powoda, przy czym zmiana ta nie uzasadnia obniżenia wysokości alimentów na rzecz małoletniej córki. Mianowicie, powód co prawda jest osobą bezrobotną, jednakże został przyznany mu zasiłek chorobowy w wysokości 754,50 zł. Po upływie okresu pobytu na zasiłku z tytułu choroby, powodowi będzie przysługiwał zasiłek dla bezrobotnych, powód również będzie musiał czynić starania o pozyskanie nowego zatrudnienia. Powód nie wykazał aby znacznie zmieniły się jego wydatki od poprzedniej sprawy alimentacyjnej, przyczyną powództwa było jak podniósł pomniejszenie dochodu o około 300 złotych miesięcznie. Powód w zeznaniach wskazał też, że nie dorabia, albowiem jest na zwolnieniu, nadto nie dostaje dodatkowych zleceń w firmie – co zdarzało się, gdy był w niej zatrudniony. Z ustaleń faktycznych wynika, że powód aktualnie nie ponosi poza świadczoną kwotą żadnych obowiązków związanych z córkami. Z uwagi na konflikt z byłą żoną nie dostarcza już warzyw i środków czystości, co wcześniej również stanowiło rodzaj świadczeń alimentacyjnych. Na rozprawie powód oświadczył, iż jego sytuacja pozwala mu na uiszczenie świadczeń w łącznej kwocie 500 złotych, co pozwala sądowi uznać, że poza uzyskiwanym zasiłkiem pozwany uzyskuje dodatkowy dochód bądź korzysta z pomocy konkubiny.

Sąd Rejonowy zauważył, że porównując dochód powoda z daty ugody ustalającej wysokość alimentów roku z dochodem z daty orzekania w niniejszej sprawie, różnica w dochodzie wynosi około 300 złotych, tymczasem rodzice zobowiązani do utrzymania dziecka powinni dokładać wszelkich starań, aby móc utrzymywać dziecko i zaspokoić jego potrzeby stosownie do wieku i jego rozwoju.

W niniejszej sprawie należy uznać, że potrzeby małoletniej O. I. są na takim samym poziomie, jak w momencie zawarcia ugody sądowej, zobowiązującej powoda do płacenia na jej rzecz alimentów w kwocie 350zł.

Sytuacja matki pozwanej pogorszyła się poprzez utratę zasiłku, jednakże sytuacja małoletniej nie pogorszyła się znacznie, albowiem małoletnia zamieszkuje z dziadkami, tak jak poprzednio i korzysta z ich wsparcia, a matka zamieszkuje oddzielnie w kawalerce, co jak podnosi spowodowane jest jej dolegliwościami i częstymi pobytami w szpitalu. Matka pozwanej wskazała, że również korzysta ze wsparcia rodziny. Uznać należy, że matka swój obowiązek alimentacyjny wypełnia częściowo przez pieczę nad córką i jej wychowanie przy pomocy dziadków. Wskazany średni miesięczny koszt na utrzymanie małoletniej w kwocie około 700 złotych – wskazany w poprzedniej sprawie ze stycznia 2013 roku, jest jak najbardziej realny, biorąc pod uwagę wydatki na edukację dziecka, wyżywienie, udział w utrzymaniu mieszkania, środkach higienicznych. Kwota 350 złotych w ocenie sądu jest kwotą minimalną do jakiej świadczenia powód powinien być zobowiązany na rzecz niepełnoletniej córki, która w żaden sposób nie jest w stanie sama uzyskać dochodów.

Pozwana D. I. ma aktualnie ukończone 22 lata, studiuje w trybie stacjonarnym, posiada już wykształcenie licencjackie. Tryb studiów i plan zajęć pozwalał pozwanej w podjęciu zatrudnienia, które przynosiło jej stały dochód w kwocie 299

netto miesięcznie. Pozwana zrezygnowała z pracy, z uwagi na letnią sesję egzaminacyjną, natomiast z uwagi na przerwę wakacyjną uzyska ponownie możliwość podjęcia zatrudnienia. Sesja egzaminacyjna ogranicza się do kilku tygodni w roku, dlatego też nic nie stoi na przeszkodzie, aby pozwana D. I. podjęła ponownie zatrudnienie po zakończeniu egzaminów i w nowym semestrze. Ponadto pozwana otrzymuje z uczelni stypendium. Dochody pozwanej pozwalają jej na wynajęcie stancji, choć tańszym rozwiązaniem byłoby wynajęcie pokoju w akademiku. Nie można pominąć kwestii posiadania przez pozwaną zawodu, licencjat jest bowiem tytułem zawodowym i zobowiązuje pozwaną do podjęcia wszelkich starań, aby siebie utrzymać i dopiero w sytuacji, gdy pomimo tych starań nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie, domagać się alimentacji rodziców.

Sąd w niniejszej sprawie po przeprowadzeniu postępowania dowodowego przyjął, iż od czasu ustalenia renty alimentacyjnej w wysokości łącznie 700 zł, z jednej strony sytuacja materialna powoda uległa lekkiemu pogorszeniu (o około 300zł). Zatem biorąc pod uwagę powyższe okoliczności i sytuację pełnoletniej pozwanej wskazać należy, iż powód nadal jest w stanie i winienłożyć na małoletnią córkę O. I. rentę alimentacyjną w wysokości 350 zł, zwłaszcza, że nie pokrywa ona w dużej mierze wydatków związanych z bieżącymi potrzebami małoletniej pozwanej, resztę zaś kosztów ponosi jej matka i dziadkowie, którzy sprawują nad dzieckiem bezpośrednią opiekę, natomiast odnośnie drugiej córki – D. I. Sąd uznał, iż pogorszenie sytuacji materialnej powoda uzasadnia obniżenie alimentów do kwoty 200zł, zwłaszcza w sytuacji, w której pozwana może podjąć zatrudnienie, nie kolidujące z zajęciami na uczelni, chociażby w postaci dorywczych prac weekendowych.

Z powyżej przedstawionych powodów, Sąd Rejonowy przy uwzględnieniu art. 138 k.r. o. w zw. z art. 135 § 1 k.r.o. obniżył alimenty na rzecz D. I. obciążając powoda P. I. ustalone ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w P. w dniu 03.01.2013 r. w sprawie III RC (...) z kwoty 350 zł na miesięczną kwotę 200 zł płatne jak w powyższej ugodzie.

Sąd oddalił powództwo w pozostałym zakresie i w tej części obciążył powoda kosztami sądowymi, natomiast stosując art. 102 kpc Sąd nie zasądził od pozwanej córki D. I. na rzecz powoda jako od strony przegrywającej zwrotu części poniesionych przez niego kosztów.

Apelację od ww. wyroku wniosła pozwana D. I., zaskarżając go w punkcie 1 i wnosząc o jego zmianę poprzez oddalenie powództwa.

W uzasadnieniu podniosła, że powód nie wykazał swej choroby, ani wysokości zasiłku chorobowego. Podniosła, że jej sytuacja finansowa jest trudna, trudno jest znaleźć pracę, a mama nie jest jej w stanie w żaden sposób pomóc.

Powód wniósł o oddalenie apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się zasadna.

Aprobując w większości znajdujące oparcie w zgromadzonym materiale dowodowym ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego, Sąd Okręgowy dostrzega potrzebę poczynienia dodatkowych ustaleń i rozważań. Sąd Odwoławczy przyjmuje ustalenia faktyczne i poglądy prawne Sądu Rejonowego za własne w zakresie, w jakim nie pozostają w sprzeczności z poniższymi ustaleniami.

Stosownie do art. 382 k.p.c. Sąd II instancji orzeka na podstawie materiału zebranego w postępowaniu pierwszoinstancyjnym oraz apelacyjnym. Sąd drugiej instancji władny jest uzupełnić lub poszerzyć stan faktyczny ustalony przez Sąd pierwszej instancji. Wskazać należy, że Sąd Okręgowy zgodnie z przepisami art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 316 § 1 k.p.c., jest obowiązany wydając wyrok brać pod uwagę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy.

Sąd Okręgowy uzupełnił postępowanie dowodowe – przeprowadził dowód z dokumentów: informacji z PUP w P. (k. 85) i informacji z (...) Oddział w P. (k.83).

Sąd Okręgowy ustalił, że Powiatowy Urząd Pracy w P. aktualnie dysponujemy ofertami pracy dla osób bez kwalifikacji zawodowych na 5 stanowisk w ramach umowy o pracę za wynagrodzeniem od 1600 zł do 2500 zł oraz ofertą pracy na 1 stanowisko ślusarz – konserwator sprzętu i urządzeń przeciwpożarowych w ramach umowy o pracę za wynagrodzeniem od 1800 zł do 3000 zł oraz 2 stanowiska ślusarz – monter w ramach umowy o pracę za wynagrodzeniem 1800 zł. Z informacji uzyskanej z (...) Oddział w P. wynika, że powodowi wypłacono zasiłek chorobowy za okres 10.03.2013 r. – 16.06.2013 r. w kwocie 3.645,18 zł brutto.

Nadto Sąd Okręgowy ustalił, że pozwana D. I. studiuje obecnie na II roku stacjonarnych studiów magisterskich. Nadal mieszka na stacji w P.. Ma problemy ze znalezieniem pracy dorywczej, miała ją tylko w grudniu – była to praca sezonowo i polegała na obsłudze solarium w cztery weekendy, płatna 140 zł za weekend.

Ponadto Sąd Okręgowy ustalił, że powód po zakończeniu okresu pobierania zasiłku chorobowego nie zarejestrował się w PUP w P. jako osoba bezrobotna. Od sierpnia 2013 r. do końca grudnia 2013 r. pracował na umowę zlecenia w Sądzie Rejonowym w Pile jako konserwator, stara się o uzyskanie dalszej pracy w tym sądzie.

Odnosząc się do zarzutów apelacji, w pierwszej kolejności zauważyć należy, że rozstrzygnięcie o żądaniu opartym na art. 138 k.r.o. wymaga po pierwsze porównania stanu istniejącego w dacie uprawomocnienia się orzeczenia zasądającego alimenty ze stanem istniejącym w dacie orzekania o ich obniżeniu, przy czym upływ czasu, jaki nastąpił od daty ostatniego wyroku alimentacyjnego sam w sobie nie może jeszcze przemawiać za zasadnością powództwa. Na stronie ciąży wówczas obowiązek wykazania, że zmiany takie nastąpiły, stosownie do ogólnej reguły dowodowej z art. 6 k.c.

Powództwo o zmianę przewidziane w art. 138 k.r.o. wchodzi w grę w razie zmiany stosunków. Przez pojęcie „stosunków” w tym wypadku należy rozumieć okoliczności istotne z punktu widzenia ustawowych przesłanek obowiązku alimentacyjnego i jego zakresu, np. art. 133 i 135 k.r.o. (por. postanowienie SN z dnia 19 lipca 1974 r., II CO 9/74, niepublikowane). Sąd oceniając, czy zachodzą przesłanki do zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego w myśl art. 138 k.r.o., winien brać pod uwagę wszelkie okoliczności mogące świadczyć o zmianie stosunków (por. wyrok SN z dnia 26 marca 1969 r., III CRN 54/69, niepublikowane).

Sąd II instancji zważył, iż zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego można żądać jedynie w razie zmiany stosunków. Przez zmianę tę rozumie się istotne zmniejszenie bądź ustanie możliwości majątkowych i zarobkowych zobowiązanego do alimentacji albo też istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, wskutek czego ustalony zakres obowiązku alimentacyjnego wymaga skorygowania przez stosowne zmniejszenie albo zwiększenie wysokości świadczeń alimentacyjnych. Tak określoną zmianę stosunków można więc wykazać przytaczając powstałe już po ustaleniu wysokości renty alimentacyjnej okoliczności, których konsekwencją była niekorzystna zmiana w sytuacji majątkowej i zarobkowej zobowiązanego, bądź też zmiana usprawiedliwionych potrzeb osoby uprawnionej do alimentacji.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania oraz stan faktyczny sprawy Sąd Okręgowy doszedł do wniosku, że w okresie od dnia 3 stycznia 2013r. - czyli od daty kiedy została zawarta ugoda w Sądzie Rejonowym w Pile, na mocy której powód zobowiązał się płacić na rzecz pozwanej kwotę 350 zł miesięcznie - do chwili obecnej nie nastąpiła zmiana stosunków, o której mowa w art. 138 k.r.o.

Z ustalonego stanu faktycznego sprawy wynika, że z dniem 9.03.2013 r. rozwiązano z powodem umowę o pracę z powodu likwidacji firmy i do 16.06.2013 r. wypłacano mu zasiłek chorobowy. W okresie późniejszym powód nie zarejestrował się jako osoba bezrobotna i nie pytał w urzędzie pracy o oferty pracy. Podjął pracę na umowę zlecenia w okresie od sierpnia do grudnia 2013 r. Mimo zaistnienia powyższych okoliczności podkreślić jednak należy, że powód ma nadal możliwości zarobkowe na dotychczasowym poziomie, a PUP w P. dysponuje ofertami pracy dla osób bez kwalifikacji za wynagrodzeniem 1600-2500 zł miesięcznie.

W związku z powyższym Sąd Okręgowy uznał, że po stronie powoda nie zaistniała zmiana możliwości majątkowych i zarobkowych, która uzasadniałaby zmniejszenie wysokości renty alimentacyjnej na rzecz D. I..

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c zmienił zaskarżony wyrok w punkcie 1. w ten sposób, że oddalił powództwo wobec pozwanej D. I..

SSO K. Dziejic SSO M. Radomska - Stęplewska SSR del. S. Książ